

Geschillenkamer

Beslissing 32/2021 van 03 maart 2021

Dossiernummer : DOS-2020-01963

Betreft : Rechtsgrond in geval van direct marketing en uitoefening van het recht op inzage zonder dat de verwerkingsverantwoordelijke de precieze bron vermeldt

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, samengesteld uit de heer Hielke Hijmans, alleenzetelend voorzitter;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (algemene verordening gegevensbescherming), hierna AVG;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, hierna WOG;

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

heeft de volgende beslissing genomen inzake:

- De heer X, hierna "de klager"
- Y NV, hierna "de verwerkingsverantwoordelijke"

1. Feiten en procedure

1. Op grond van art. 95, §2 WOG, stelt de Geschillenkamer de verwerkingsverantwoordelijke in kennis van het feit dat ingevolge de klacht een dossier aanhangig is.
2. De klacht, ontvangen op 22 april 2020, betreft de verwerking door de verwerkingsverantwoordelijke van het e-mailadres van de klager voor commerciële doeleinden zonder dat de klager daartoe zijn toestemming heeft gegeven, alsook het gebrek aan precieze informatie omtrent de bron van wie de verwerkingsverantwoordelijke het e-mailadres van de klager heeft verkregen.
3. Op 30 maart 2020 richt de klager zich tot de verwerkingsverantwoordelijke met het verzoek om hem mee te delen op welke wijze de verwerkingsverantwoordelijke in het bezit is gekomen van zijn persoonlijke e-mailadres, alsook om zijn e-mailadres uit het gegevensbestand te verwijderen.
4. Op 10 april 2020 volgt een reactie van de verwerkingsverantwoordelijke, waarbij deze specifiek voor wat betreft de herkomst van het e-mailadres meedeelt dat de bron van zijn gegevens de Kruispuntbank van Ondernemingen, het Belgisch Staatsblad en de Gouden Gids is. De verwerkingsverantwoordelijke bevestigt ook de verwijdering van het e-mailadres van de klager uit het bestand.
5. Op 16 juni 2020 wordt de klacht ontvankelijk verklaard door de Eerstelijnsdienst op grond van de artikelen 58 en 60 WOG en wordt de klacht op grond van artikel 62, §1 WOG overgemaakt aan de Geschillenkamer.

2. Rechtsgrond

Artikel 6.1 AVG

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

a) de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;

[...]

f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

Artikel 12.3 AVG

3. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt de betrokkene onverwijld en in ieder geval binnen een maand na ontvangst van het verzoek krachtens de artikelen 15 tot en met 22 informatie over het gevolg dat aan het verzoek is gegeven. Afhankelijk van de complexiteit van de verzoeken en van het aantal verzoeken kan die termijn indien nodig met nog eens twee maanden worden verlengd. De verwerkingsverantwoordelijke stelt de betrokkene binnen één maand na ontvangst van het verzoek in kennis van een dergelijke verlenging. Wanneer de betrokkene zijn verzoek elektronisch indient, wordt de informatie indien mogelijk elektronisch verstrekt, tenzij de betrokkene anderszins verzoekt.

Artikel 15.1 AVG

1. De betrokkene heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke uitsluitel te verkrijgen over het al dan niet verwerken van hem betreffende persoonsgegevens en, wanneer dat het geval is, om inzage te verkrijgen van die persoonsgegevens en van de volgende informatie:

- a) de verwerkingsdoeleinden;*
- b) de betrokken categorieën van persoonsgegevens;*
- c) de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de persoonsgegevens zijn of zullen worden verstrekt, met name ontvangers in derde landen of internationale organisaties;*
- d) indien mogelijk, de periode gedurende welke de persoonsgegevens naar verwachting zullen worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen;*
- e) dat de betrokkene het recht heeft de verwerkingsverantwoordelijke te verzoeken dat persoonsgegevens worden gerectificeerd of gewist, of dat de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens wordt beperkt, alsmede het recht tegen die verwerking bezwaar te maken;*
- f) dat de betrokkene het recht heeft klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit;*
- g) wanneer de persoonsgegevens niet bij de betrokkene worden verzameld, alle beschikbare informatie over de bron van die gegevens;*
- h) het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming, met inbegrip van de in artikel 22, leden 1 en 4, bedoelde profilering, en, ten minste in die gevallen, nuttige informatie over de onderliggende logica, alsmede het belang en de verwachte gevolgen van die verwerking voor de betrokkene.*

Artikel 21.2 en 3 AVG

2. Wanneer persoonsgegevens ten behoeve van direct marketing worden verwerkt, heeft de betrokkene te allen tijde het recht bezwaar te maken tegen de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens voor dergelijke marketing, met inbegrip van profilering die betrekking heeft op direct marketing.

3. Wanneer de betrokkene bezwaar maakt tegen verwerking ten behoeve van direct marketing, worden de persoonsgegevens niet meer voor deze doeleinden verwerkt.

3. Motivering

- Verwerking voor commerciële doeleinden zonder toestemming
6. Voor wat betreft het door de klager aangehaalde feit dat zijn toestemming niet werd gevraagd voor het hem toegezonden bericht inzake direct marketing, wijst de Geschillenkamer erop dat de verwerkingsverantwoordelijke zich terecht beroept op zijn gerechtvaardigd belang als rechtsgrond om het e-mailadres van de klager te verwerken voor direct marketing doeleinden. Overweging 47 AVG bepaalt immers uitdrukkelijk dat de verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van direct marketing kan worden beschouwd als uitgevoerd met het oog op een gerechtvaardigd belang (artikel 6.1 f) AVG). Dit betekent dus dat de verwerkingsverantwoordelijke niet voorafgaand aan de verwerking voor direct marketing de toestemming van de betrokkene (artikel 6.1 a) AVG) dient te vragen.
7. Daartegenover staat wel dat de verwerkingsverantwoordelijke gevolg dient te geven aan het bezwaar dat door de betrokkene te allen tijde kan worden gemaakt tegen de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens, zonder dat de betrokkene daartoe enige motivering dient te geven (artikel 21.2 AVG en artikel 21.3 AVG)¹. De verwerkingsverantwoordelijke heeft binnen de termijn van een maand na ontvangst van het verzoek van de klager (artikel 12.3 AVG) om geen direct marketing berichten meer te ontvangen, daaraan gevolg gegeven door de bevestiging van de verwijdering van de persoonsgegevens van de klager uit zijn eigen bestand, alsook door iedere ontvanger aan wie de persoonsgegevens van de klager werden verstrekt te informeren over deze

---

¹ Zie in dat verband ook overweging 70 AVG: *Wanneer persoonsgegevens worden verwerkt ten behoeve van direct marketing dient de betrokkene, ongeacht of het een aanvankelijke dan wel een verdere verwerking betreft, het recht te hebben te allen tijde en kosteloos bezwaar te maken tegen deze verwerking, ook in het geval van profilering voor zover deze betrekking heeft op de direct marketing. Dat recht moet uitdrukkelijk, op duidelijke wijze en gescheiden van overige informatie, onder de aandacht van de betrokkene worden gebracht.*

gegevenswissing, zodat de klager ook van die ontvangers geen direct marketing berichten meer zal ontvangen (artikel 19 AVG).

8. Op basis van de elementen in het dossier die de Geschillenkamer bekend zijn, en op basis van de bevoegdheden die haar door de wetgever op grond van artikel 95, §1 WOG zijn toebedeeld, beslist de Geschillenkamer over de verdere opvolging van het dossier; *in casu* gaat de Geschillenkamer over tot het seponeren van dit onderdeel van de klacht overeenkomstig artikel 95, §1, 3° WOG, op basis van de hiernavolgende motivering.
9. De Geschillenkamer dient in het geval van een sepot trapsgewijs te onderzoeken en motiveren:
- of er onvoldoende uitzicht bestaat op een veroordeling, waarna een technisch sepot volgt;
  - of een succesvolle veroordeling technisch haalbaar zou zijn maar op gronden, aan het algemeen belang ontleend, een (verdere) vervolging onwenselijk is, waarna een beleidssepot volgt.²

In het geval op meer dan één grond wordt geseponeerd, dienen de sepotgronden (resp. technisch sepot en beleidssepot) in volgorde van belangrijkheid te worden behandeld.³

10. In het voorliggend geval gaat de Geschillenkamer over tot een technisch sepot op één enkel grond, namelijk omdat de Geschillenkamer besluit dat de verwerkingsverantwoordelijke geen inbreuk heeft begaan op artikel 6.1 AVG en zich aldus terecht beroept op het gerechtvaardigd belang als rechtsgrond. Bovendien heeft de verwerkingsverantwoordelijke binnen de wettelijke termijn van een maand passend gevolg gegeven aan het verzoek van de klager waardoor zijn e-mailadres niet langer wordt gebruikt voor direct marketing doeleinden, zodat ook geen inbreuk werd gepleegd op artikel 12.3 AVG en artikel 21.2 en 21.3 AVG.

- Mededeling van de gegevensbron

11. De Geschillenkamer stelt op basis van de stukken die de klacht staven vast dat de klager ook zijn recht van inzage heeft uitgeoefend. Het verzoek tot inzage werd beantwoord door de verwerkingsverantwoordelijke, maar deze laat na te preciseren welke bron aan de oorsprong ligt van de verwerking van het e-mailadres van de klager. De verwerkingsverantwoordelijke kan er immers niet mee volstaan enkel in algemene termen te stellen dat de Kruispuntbank van Ondernemingen, het Belgisch Staatsblad en de Gouden Gids de bron vormen, terwijl minstens de Kruispuntbank van Ondernemingen door de klager reeds wordt uitgesloten als mogelijke bron. De verwerkingsverantwoordelijke dient niet louter in het algemeen, maar wel precies voor wat betreft de klager mee te delen welke bron concreet aan de grondslag ligt van de verwerking van

---

² Cfr. Arrest Hof van Beroep Brussel (Marktenhof), 2 september 2020, nr. 2020/5460, 18.

³ *Ibidem*.

zijn e-mailadres, zodat de klager kan vernemen welke bron aan de basis lag van het feit dat de verwerkingsverantwoordelijke in het bezit is gekomen van zijn e-mailadres. Hierdoor heeft de verwerkingsverantwoordelijke gehandeld in strijd met artikel 15.1 g) AVG.

12. De Geschillenkamer is van oordeel dat op grond van bovenstaande analyse dient te worden geconcludeerd dat door de verwerkingsverantwoordelijke een inbreuk op de bepalingen van de AVG werd gepleegd, dewelke rechtvaardigt dat *in casu* wordt overgegaan tot het nemen van een beslissing op grond van artikel 95, §1, 5° WOG, meer bepaald de verwerkingsverantwoordelijke te bevelen om gevolg te geven aan de uitoefening door de klager van diens recht van inzage (artikel 15.1 g) AVG) en dit in het bijzonder gelet op de stukken die de klager heeft bijgebracht waaruit blijkt dat de klager wel degelijk zijn recht op inzage heeft uitgeoefend, maar de verwerkingsverantwoordelijke daaraan, enkel voor wat betreft de mededeling van de bron, onvoldoende gevolg heeft gegeven.
13. Onderhavige beslissing is een *prima facie* beslissing genomen door de Geschillenkamer overeenkomstig artikel 95 WOG op grond van de door de klager ingediende klacht, in het kader van de '*procedure voorafgaand aan de beslissing ten gronde*⁴ en geen beslissing ten gronde van de Geschillenkamer in de zin van artikel 100 WOG.
14. Onderhavige beslissing heeft tot doel de verwerkingsverantwoordelijke in kennis te stellen van het feit dat deze mogelijk een inbreuk op de bepalingen van de AVG heeft gepleegd en deze in de mogelijkheid te stellen zich alsnog te conformeren met voornoemde bepalingen.
15. Indien de verwerkingsverantwoordelijke evenwel niet akkoord gaat met de inhoud van onderhavige *prima facie* beslissing en van oordeel is dat deze feitelijke en/of juridische argumenten kan laten gelden die tot een andere beslissing zouden kunnen leiden, kan deze via het e-mailadres litigationchamber@apd-gba.be een verzoek tot behandeling ten gronde van de zaak richten aan de Geschillenkamer en dit binnen de termijn van 14 dagen na de kennisgeving van deze beslissing. De tenuitvoerlegging van onderhavige beslissing wordt desgevallend gedurende voormelde periode geschorst.
16. In geval van een voortzetting van de behandeling van de zaak ten gronde, zal de Geschillenkamer de partijen op grond van de artikelen 98, 2° en 3° *juncto* artikel 99 WOG uitnodigen hun verweermiddelen in te dienen alsook alle stukken die zij nuttig achten bij het dossier te voegen. De onderhavige beslissing wordt desgevallend definitief opgeschort.

---

⁴ Afdeling 3, Onderafdeling 2 WOG (artikelen 94 t.e.m. 97).

17. De Geschillenkamer wijst er volledigheidshalve op dat een behandeling ten gronde van de zaak kan leiden tot het opleggen van de maatregelen vermeld in artikel 100 WOG⁵.

18. Gelet op het belang van transparantie met betrekking tot de besluitvorming van de Geschillenkamer, wordt deze beslissing gepubliceerd op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Het is evenwel niet nodig dat daartoe de identificatiegegevens van de partijen rechtstreeks worden bekendgemaakt.

19. Tot slot wijst de Geschillenkamer nog op het volgende:

Indien één van beide partijen gebruik wenst te maken van de mogelijkheid tot het raadplegen en het kopiëren van het dossier (art. 95, §2, 3° WOG), dient deze zich te wenden tot het secretariaat van de Geschillenkamer, bij voorkeur via litigationchamber@apd-gba.be, teneinde een afspraak vast te leggen.

Indien om een kopie van het dossier wordt verzocht, worden de stukken zo mogelijk elektronisch of anders per gewone post bezorgd⁶.

OM DEZE REDENEN,

- beslist de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit om op grond van **artikel 95, §1, 3° WOG**, voorliggende klacht voor wat betreft het onderdeel dat betrekking heeft op de rechtsgrond waarop de verwerkingsverantwoordelijke zich beroept om het e-mailadres van de klager te verwerken voor direct marketing doeleinden, te **seponeren** gelet op het feit dat er dienaangaande geen inbreuk op de AVG kan worden vastgesteld;

---

⁵ 1° een klacht te seponeren;

2° de buitenvervolginstelling te bevelen;

3° de opschorting van de uitspraak te bevelen;

4° een schikking voor te stellen;

5° waarschuwingen en berispingen te formuleren;

6° te bevelen dat wordt voldaan aan de verzoeken van de betrokkene om zijn rechten uit te oefenen;

7° te bevelen dat de betrokkene in kennis wordt gesteld van het veiligheidsprobleem;

8° te bevelen dat de verwerking tijdelijk of definitief wordt bevroren, beperkt of verboden;

9° te bevelen dat de verwerking in overeenstemming wordt gebracht;

10° de rechtzetting, de beperking of de verwijdering van gegevens en de kennisgeving ervan aan de ontvangers van de gegevens te bevelen;

11° de intrekking van de erkenning van certificatie-instellingen te bevelen;

12° dwangsommen op te leggen;

13° administratieve geldboeten op te leggen;

14° de opschorting van grensoverschrijdende gegevensstromen naar een andere Staat of een internationale instelling te bevelen;

15° het dossier over te dragen aan het parket van de procureur des Konings te Brussel, die het in kennis stelt van het gevolg dat aan het dossier wordt gegeven;

16° geval per geval te beslissen om haar beslissingen bekend te maken op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

⁶ In verband met de buitengewone omstandigheden ingevolge COVID-19 wordt de mogelijkheid van afhalen bij het secretariaat van de Geschillenkamer NIET geboden. Bovendien vindt alle communicatie in beginsel elektronisch plaats.

- beslist de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, onder voorbehoud van de indiening van een verzoek door de verwerkingsverantwoordelijke tot behandeling ten gronde overeenkomstig artikel 98 e.v. WOG⁷, om:
  - op grond van **artikel 58.2, c) AVG** en **artikel 95, §1, 5° WOG** de verwerkingsverantwoordelijke te **bevelen** dat wordt voldaan aan het verzoek van de betrokkene om zijn rechten uit te oefenen, meer bepaald het recht van inzage (artikel 15.1 AVG), en over te gaan tot het verstrekken aan de klager van de door hem gevraagde informatie aangaande de gegevensbron zoals bepaald in artikel 15.1 g) AVG en dit binnen de termijn van 14 dagen te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing;
  - de verwerkingsverantwoordelijke te bevelen de Gegevensbeschermingsautoriteit (Geschillenkamer) per e-mail binnen dezelfde termijn op de hoogte te stellen van het resultaat van deze beslissing via het e-mailadres litigationchamber@apd-gba.be; en
  - bij gebrek aan de tijdige uitvoering van het hierboven gestelde door de verwerkingsverantwoordelijke, de zaak ambtshalve ten gronde te behandelen overeenkomstig **artikelen 98 e.v. WOG**.

Tegen deze beslissing kan op grond van **artikel 108, §1 WOG**, beroep worden aangetekend binnen een termijn van dertig dagen, vanaf de kennisgeving, bij het Marktenhof, met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

(get.) Hielke Hijmans
Voorzitter van de Geschillenkamer

---

⁷ Cf. *supra* n° 15.